

Satelliet levert nog geen extra rendement

Satellietbeelden meten onder meer de biomassa van het gewas gedurende het groeiseizoen. Boeren en hun adviseurs zien de meerwaarde daarvan. Maar wie nu instapt, investeert vooral in de verdere verfijning van de adviessystemen. Want bijsturen tijdens het groeiseizoen, daarvoor zijn de praktische mogelijkheden nog te beperkt.

Door: Kitty Hovenkamp
Fotografie: Ellen Meinen

CropLook, Boer in beeld, Mijnakker.nl – het zijn voorbeelden van projecten waarbij satellietopnames de gewasgroei op het veld volgen. Mijnakker.nl is dit jaar gelanceerd door BasFood in samenwerking met diverse partijen in de provincies Zeeland, Noord-Brabant, Noord-Limburg en Flevoland. BasFood koopt satellietbeelden, die met behulp van rekenmodules worden omgezet in kaarten voor boeren. „De afwijkingen in gewasgroei zijn op de kaart met kleuren aangegeven op een moment dat ze met het blote oog nog niet zichtbaar zijn, maar in het veld moet worden gekeken wat de oorzaak van de afwijking is”, legt Frans Bastiaans van BasFood uit. „De boeren moeten de kaarten zelf interpreteren. Dit kan ook samen met een zelfgekozen adviseur, die eveneens de kaarten ontvangt.”

BasFood levert de beelden; de benodigde kennis voor de interpretatie moet van de boeren en/of hun adviseurs komen. De akkerbouwer kan op de kaarten afwijkingen binnen het perceel zien, of veranderingen vergeleken met de voorgaande opnamen. Of die afwijking een stikstoftekort is of duidt op een schimmelaantasting, is niet te zien uit de beelden. Als het inderdaad een stikstoftekort is, is het de vraag of er te weinig is bemest of dat het gewas de meststof niet kan opnemen door droogte of een ander probleem. Bij de interpretatie moet de akkerbouwer zijn gezonde boerenverstand gebruiken.

Diverse organisaties zien in de toekomst satellietbeelden als een hulpmiddel in de akkerbouw. Het rendement kan verbeteren door een verhoging van de kwaliteit en de kwantiteit van de opbrengst, is hun mening. De benodigde vertaalslag van de beelden komt voor een groot deel uit de dertien deelnemende (advies-)organisaties. Onder meer ZLTO, CZAV, Agrarische Unie, Agerland, Agrifirm, DLV Plant, Nedato, Farm Frites, Agrico en Suikerunie nemen deel aan Mijnakker.nl. Voor 5.000 euro krijgen zij de mogelijkheid om hun adviseurs in de praktijk de ontwikkelingen van het systeem te laten volgen. Maar dan moeten hun klanten wel meedoen aan Mijnakker.nl en dus satellietbeelden inkopen.

Vertaling

Bij de vertaling van de basisgegevens van Mijnakker.nl voegen bedrijven overigens nog wel eigen informatie toe. „Agrifirm ver-

taalt de kaarten met het systeem Loris naar zonekaarten en bemestingsadvieskaarten”, zegt Corinne Vogelsang van Agrifirm. Loris maakt eventueel ook gebruik van luchtfoto's en eventueel volgt gericht onderzoek. „Het bemestingsadvies kan ook digitaal worden gemaakt voor de strooicomputer. Daarmee is precisiebemesting mogelijk.”

Ook de Agrarische Unie bewerkt en verwerkt de gegevens van Mijnakker.nl. Louis Nannes: „Mijnakker.nl geeft alleen kwantitatieve informatie. Dat is een basis voor verdere verfijning. In samenwerking met Dacom bijvoorbeeld maken wij de gegevens over vochtvoorziening specifieker.”

Niet praktijkrijp

Akkerbouwer Altjo Medema in Biddinghuizen doet mee aan het project omdat hij daarmee zijn beregening tijdig hoopte te plannen. „Ik ben in het project gestapt omdat de satellietbeelden tien dagen vooruit zouden laten zien dat vochtgebrek gaat optreden. Maar in de praktijk blijkt dat het nog niet echt mogelijk is om het systeem op deze manier te gebruiken. Het is mooi als een boer op het eind ziet hoeveel de opbrengst van zijn gewas is, maar het levert pas wat op als hij in het teeltseizoen kan bijsturen en dan met name op vocht.”

Het systeem van advisering met satellietopnamen is nog niet praktijkrijp, vindt Medema. Toch doet hij volgend jaar weer mee. „Uit interesse. Ik ben nieuwsgierig en wil op de hoogte blijven van de nieuwste en laatste ontwikkelingen. Maar het beloofde rendement is uitgebleven. Als boeren met die insteek in het project zijn gestapt, dan denk ik dat ze ermee stoppen.”

Wolken

Het systeem werkt ook nog niet optimaal, bleek afgelopen groeiseizoen. Wolken en satellietopnamen gaan niet samen. In het basispakket van Mijnakker.nl ontvangen boeren om de vier weken hun informatie. Door bewolking op het moment dat de satelliet overkwam, konden soms geen opnamen worden gemaakt en zijn bij de aanlevering van informatie intervallen van minstens acht weken voorgekomen. Bastiaans erkent dit probleem. „Over drie jaar is de techniek zo ver ontwikkeld dat wolken geen probleem meer zijn”, zegt hij. „In het vervolgproject wijzigt de opnamefrequentie van vier naar wekelijks, hiermee willen wij het probleem ondervangen.”

Nannes en Medema noemen nog een ander kritiekpunt; ze vinden de kwaliteit van de satellietbeelden onvoldoende. „De pixels zijn te grof, voor meer gedetailleerde en dus nauwkeurigere perceelsinformatie moeten de opnamen groter. Alleen gaan dan de kosten per opname omhoog. Dat is een afweging waarover moet worden nagedacht.”

Akkerbouwer Altjo Medema hoopte via satellietbeelden tijdig informatie te krijgen over de mogelijke beregening van zijn aardappelen.